

ព្រះកែវកែវ ឃើញអេស៊ូមិនៈហៅ ពេញលក្ខណៈក្នុងពេលវែង អញមិនខ្លះទេ អស់ហ្នឹង ព្រោះតែចង់ដឹងត្រកូលកស្រី ។ អ្នកវិលទៅដល់គោរពិញ ហោង ហើយលូកពោះបង្ហាញភាពដ៏មាន យកបានចំណីច្រើន ពោរពាស ពោរពេញភាពដ៏មានមិនខ្លះអ្វី ។ ព្រះអង្គសោយអស់ ភាពដ៏អាហារ គ្រឿងស្រវឹងក្នុងព្រះទ័យ កំពុងតែសោយបៀត មាត់ត្រៃ មិនមានគិតគយមិនដឹងខ្លួន ។ ថ្ងៃដ៏អ្នកស្រុកនោះវិញនៃ ដែលនៅក្នុងព្រៃនាំគ្នាខ្លះ មើលទៅឃើញមានច្រើនសំនួន ម្ល៉ាស់ក្នុង ខ្លួនតែសំដៅ ។ ព្រះគោរពិញពោរពេញដឹងជាក់ច្បាស់ អាដែលអស់នេះត្រូវ ទៅរក បំរុងយកភាពដ៏មានក្នុងខ្លួន ហើយចាប់អញទៅមិនទេឡើយ ។

ព្រះគោរពិញទៅលបភាពដ៏មាន ពេញពេញភាសក្នុងពោះហើយ ព្រះគោរពិញរមែលកន្តិយ ព្រងើយគ្មានប្រឹប៉ុនប៉ង ។ បើអញ រត់ទៅរួចជាម្តង ប៉ុន្តែចង់ស្រឡាញ់ បំណាច់អ្នកចង់កាប់ ស៊ី រត់មកក្បាលមីដូចគង្គីវត ។ ព្រះកែវកែវឃើញកុំអង្គុយ មក ភោងកន្តុយបង្ហាញជាប់ ប្តូរអើយខ្លួនយើងមុខវាស្លាប់ គេចូលមកចាប់ ទៅឥឡូវ ។ ព្រះកែវកែវឃើញគិតគយញ្ជាខ្លួន មុខគ្រឿងស្រពោនស្នូក ស្នូនរសា ឃើញគិតមកក្បាលរូលទៅ ព្រៃកក្រែស្នុះទៅចប់ចង យំ ។ អ្នកស្រុករត់មកដល់ហើយណា កាំងឈរតែទូតាប្រាំពីរដំបូល យកពួកណា យ៉ាងម៉ា បានចម្រើនប្រាំពាក់កណ្តាញ ។

ឃើញគេទាក់បន់ជាប់ ញឹកញាប់ប្រប់កែត្នាក់ឯង រិបប្លង់គុណយោគមន
 លែង អ្នកស្រុកច្រើនពាញដឹកនាំទៅ ។ ព្រះគោត្តមត្រឺពេមមួយ
 ឡើយ ធ្វើជាបណ្តោយដើរលឿនស្ទើរ មិនឲ្យរះភវ័យក្រែងកើតក្តៅ
 ដើរបង្ហូរទៅឲ្យអស់ចិត្ត ។ អ្នកខ្លះសរសើរថាគោនេះ ស្រួលដឹកអី
 ម៉្លេះគួរអាណិត ការខ្លះថារឺយយើងលែងគិត ក្រែងតែខ្វះចិត្តអ្នកកាល
 គ្នា ។ ដឹកគោទៅដល់លើខ្នងទួល ដីស្រុកស្រួលបួលផែនពសុភា
 កណ្តាល រាំងគូដុះនៅនា ទីនោះជាប់គ្នាជាសន្តិសុខ ។ ដឹកគោបុញ្ចូលក្រៅ
 ម្តីម្តាយ ហើយហាមប្រាប់គ្នាថាឯងច្រើន ប្រយ័ត្នក្រែងបោលប្រាយសន្តិសុខ
 ពីខ្លួនដឹកនឹងបំផ្លាញ ។ ខ្លះថាគោនេះធាត់ទ្រលុច សម្បូរទៅព្រឹកដូច
 ព្រឹកខ្ញុំ សាច់ឆ្មាញ់ស៊ីទៅមិនចេះធ្មុំ មិនគ្គាបហ៊ុំដូចគោស ។ មេ
 ស្រុកថាខំគ្នាធ្វើទៅ ឯងចាក់សំដៅបំពានឯង ឯងមើលធ្វើឲ្យស្រួលបួលល្អ
 កុំឲ្យគ្រឿងយូរគ្រឿងបំ ។ ព្រះគោប្រាប់ទៅព្រះវិករថា អូនអើយចូរ
 បារកាធិឲ្យខ្លាច ខ្លួនយើងមុខជាគេសម្លាប់ បើជាបងស្លាប់ខឹងគ្នា ។
 មេស្រុកកត្ត្រាក់ចាប់បាទដាវ គ្រវីសង្វារលើកឡើងនិរ ព្រះគោកើតឆ្ងល់
 ឆាប់ម្តីម្តាយ រមែកពសុធាប្រាំពីរភាគ ។ ស្ទុះហោះសណ្តូកដើមកណ្តាល
 អវលោកិតឡើងថ្កោលទៅពាំងមែក ហោះដល់ទៅបៀតស្រទាប់មេឃ
 យេដាច់មែកបាក់ខ្ទេចខ្ទី ។ ក្តៅត្រីកំដៅដូចរកាយ ផ្ទាត់មកពេ
 លើច្របតិ មនុស្សអធិដ្ឋិលឃ្នៅស្រុកថាយ ។ លោកមានច្រើនប្តីប្រាមើ

ទាំង ។ ទាំងភ្នំទាំងចាស់តែមួយគ្នា ភ្ជាប់គ្នាគោយាស្រឡាដ៏កាំង
 រុះគ្រប់ខ្លួនក្នុងពុម្ពាំង ពិការខ្លួនទាំងជាខ្លួន ។ អ្នកខ្លះបាក់ដៃខ្លះ
 បាក់ជើង ទូញថាម៉្លោះបើលំចោលប្រពន្ធ មិនដឹងថាមានគជៈបុណ្យ
 បារមីលើសលប់ឬខ្លីស្តង ។ ស្មានថាដូចគោសព្វមួយដង ក្មេងវាភក់
 ចង់តែម្នាក់ឯង ទាំងគ្រប់ខ្លួនបំបែកគ្រែ វាខ្លះខ្លួនស្រងឹមស្រងាតាំងស្រុក
 រុះវាវើយអើ យើងរាល់គ្នា មើលទៅមុខជាមិនបាទសុខ តាំងពីថ្ងៃ
 នេះទៅមុខ មុខជាគេត្រូវតែគ្រប់គ្នា ។ ចាំមើលតែបកវិលមកវិញ
 ខ្លះយើងនេះមិនញាស់ទេវេនា មុខជាត្រូវខ្លប់ដៃដាច់សុខា ចាំកាច
 ទាំងជាងាប់គុកគុដ ។ ខ្លះដែលបែកបាក់គ្រូពិការ ក្រោកដើរទៅណា
 ក៏កុំប្រ ខ្លះត្រាន់តែត្រូវត្រាតិចតួច គិតគូរតែយកមូលករណ្តាល ។
 ពូជាផឹកត្រូវខឹងថ្នាំត្រី ម្លូសដំណោះយើងកុំចោល ទាំងផ្លូវភ្នំមូស
 ករណ្តាល កាប់អស់គ្រៃសិលៈនៅតែរស់ ។ ហើយគិតគ្នាថាវាខ្លះនេះ
 ពិការច្រើនម៉្លោះទាំងអស់ ហើយចុះសិនគ្នាទាំងអស់ ទាមទារណ្តាល
 ប្រពន្ធកូន ។ ណាស្លាប់ក៏កប់ចោលទៅចុះ ធ្វើម្តេចគឺគ្រោះរបស់ខ្លួន
 ព្រោះឃើញភាជន៍មានច្រើនសំនួន ចង់បាទសព្វខ្លួនយើងមិនថ្ងៃ ។
 ហើយកាប់ជ្រុំក៏ដកកប់ខ្មោច ណាទៅដើរច្រវាក់ដើរ អ្នកខ្លះពួកហើយ
 ថាអើ បើច្រើនម៉្លោះតើសែនម្តេចអស់ ។ ខ្លះសែនខ្លះត្រាហ៍ទាំង
 ទៅ ដល់ទីលំនៅផ្ទះវិញស្មោះ ដូនអ្នកពិការដល់ផ្ទះអស់ ណាដែល

ស្លាប់នោះចាលនៅព្រៃ ។ ស្រីខ្លះដែលប្តីពិការខ្លាំង សូមកតាំង ។
 ស្រ្តីចាប់វិ រឹតតហេតុនេះម្តងម្តងចេះ បែកបាក់ដើងដៃគ្រប់គ្នា ។
 ប្តីឆ្ងើយដំហេតុចង់បានទ្រព្យ ដល់ខុសចំណាប់គោរពបាលពារ អញ
 នេះត្រាន់តែបែកគ្រិតគ្រា អ្នកខ្លះមរណៈចាលប្រគំនូ ។ គោនេះត្បូក
 មានប្តី កណ្តាលដល់ពីរមិនធន់ ហោះដកអណ្តែតខ្ពស់លើសលន់
 រលាស់គ្នាភ័យភ័យបំពោរពាស ។ ណាដែលប្តីភ័យខ្លាញ់ថា ព្រោះ
 ចិត្តប្រាថ្នាចង់បានមាស ឥឡូវមិនបានស្លាប់វិទ្យាស មិនឃើញយក
 មាសស្រូវរូបបាន ។ ខ្លះស្រ្តីកណ្តាលនឹកថ្នាំគ្រី រមួសដំណើរក្នុង
 ប្រាណ រឹបតែនឹងនឹកអស់បួនបាទ គ្រឿងប្រែប្រាណចាស់ជាក្មេង ។
 នឹកទៅជាក្មេងគ្រប់គ្នា គ្រឿងគ្រឿងក្នុងគ្រឿង ប្រាប់គេលក់គ្នាថា
 អញក្មេង អរណៈគេកញ្ជាងគ្នាដៃព្រាង ។ អ្នកស្រុកគ្រប់គ្នាដឹងជាក់
 ច្បាស់ ខឹងយាយចាស់ ។ សក់ស្រូវព្រាង តាចាស់កាន់ច្រកដើរកោង ។
 សុខតែបំណងចង់ខ្លួនក្មេង ។ គួរស្រឡាមិនដឹងកណ្តាល ដែល
 គោដកចាលដួលចង្រ្កី ចាស់ព្រាងបាននឹកទៅជាក្មេង អហេតុ
 ក្មេងដៃខ្លះក្រែង ។ ទៅនោះសុខតែត្រូវចាស់ ។ ណាគំហើស
 ក៏បានគ្រឿង ខ្លះចាស់ខោរពកដួលវណ្ណ ដើមឡើងអង្គុលក្បាល
 ហើយរត់ ។ ទៅដល់ដំណើរម្នាប្រញាយ ខ្លះរលាងពីឆ្ងាយបានមក
 ពួក ណាគ្មានបានសោះហើយក្រៀមមុខ ដង្ហើមផ្អែក ។ មុខទៅបែ ។

អ្នកទូរគ្រាទុកប្រសកស្តោល ឃើញគួរគេចាវក៏យកដែរ រស្មីនឹក
 ទៅចេះតែក្អែក ចាស់ភារគង់ប្រទេសក្នុង ។ ប្តីនោះក្លែងនឹងបារមី
 ព្រះនាគាធិវិគ្គយៈក្រាមវិគ្គយៈ បណ្តាស្រុកនោះស្រុកក្នុង ខោចាស់
 រក្សាវិប្រាស្តិយស ។ កាលអើយអើយកាលនោះ ព្រះនាគាធិវិគ្គយៈ
 នាស័យ បន្ទាបចុះមកដល់មាត់ព្រៃ ឃើញរោងមួយខ្លះមាត់ស្រែ ។
 គោនិរោងបម្រាប់ព្រៃបារមី លើដីរោងស្រែប្បាយណាស់ គន់ទៅ
 ក្នុងទឹកក៏ប្តូររូប ហើយនាំម្តងចុះយប់ព្រៃស្រែ ។ ព្រះវិសេន្ត
 ម្តងចាស់ ម្តងគាត់មើលដូរស្រែក្នុង មិនឃើញហើយគាត់ខិតរេ
 លើយ គេចាស់ក្នុងចុះគ្រោះគ្រោះ ។ ព្រះគាត់ម្តងនឹកគាត់ច្នៃ ទ្រព្យ
 តិក្សស្រែខ្លះ ចាំទានសុំណាមិលទៅស្រែ គុណគាត់នោះបាន
 ទុកក្រោយបាទ ។ ហើយនាំម្តងទៅក្រាមដើមគាត់ ព្រះវិសេន្ត
 គេទាំងពីរព្រៃ ទៅប្រមាត់ស្រែសុខស្រែក្រុន ហ្ន៎តែប្រមាណ
 ក៏ក្នុងស្រែ ។ ខ្លះនឹកមាណាខ្លះនឹកខ្លះ មើលដូរស្រែក្នុងមួយសម្តែង
 មាត់ព្រៃវិសេន្តមាត់ទុក ម្តងគាត់ទុកខ្លះនឹកហើយ ។ បាទនាមិនឃើញ
 វិលមកវិញ គ្រាករឿងដើរចេញពីព្រៃហើយ វិសេន្តហៅកូនកុំ
 រឿយ កូនអើយបងហើយទៅឯណា ។ ទំប្រឹងហៅកូនទាំងអស់
 ទឹកភ្នែកស្រាត់សោយសោត រត់ទៅដល់ដើមគាត់សាទា កុំឃើញ
 ក្នុងហោងពីររឿយ ។ ឃើញភ្នែកខ្លះលេងថ្វី ហ្ន៎តែក្នុងស្រែក្នុង

ឆ្លើយ កូនទៅណា បាក់ផ្កាហើយ កូនអើយ ឧទ្ទិសក្នុង ។
 រកកូនមិនឃើញហើយសោកា ស្រីគំរុកខ្លាចស្រាវស្រាវ សព្វ
 ថ្ងៃគាប់ឃើញកូនវេលាក្នុង រសៀលត្រង់កំរិតមកដល់ ។
 ឆ្លៀតទៅបាក់បំរុងពីរដេ ហើយដើរស្រែកហៅសព្វគំរុក រត់រត់
 ឃើញស្នើរដាច់ខ្យល់ ក្នុងព្រៃខ្ពស់ច្រកបត្តា ។ ស្រែកហៅរកកូន
 កណ្តាលយប់ មិនបាទឈរយប់ដេកខ្លា ច្រវែងអង្គុយសោយ
 សោកា ណែនក្នុងដួលសន្ធឹង ។ លុះត្រង់ស្មារតីឃើញកាលណា
 បំរុងសោយសោកាភ្លឺច្របំប្រប់ ត្រាស់កហារវារីថ្ងៃយប់ ចូបចូល
 គំរប់ប្រាំពីរថ្ងៃ ។ ផ្ទៃឈើកុំបាទបរិភោគ ទ្រង់ស្រីកាយខ្លាចសរសៃ
 ទំដើរមិនចេះសារឃើយខែ កតិលក្នុងព្រៃក្នុង ។ ក្រែងមានផ្ទៃ
 ផ្រែដោយដី គ្រាន់ខ្លឹមស្រីយប់រិភោគ ផ្ទៃឈើក៏គ្មានផ្ទៃឃើយណា
 ទំប្រឹងស្រែកឃើញក្នុង ។ ហើយលង់ព្រៃនៃដួលច្រវែង ហៅកូន
 ក្នុងវត្តក្រលួច គ្មានដឹងដំណឹងកូនគិតក្នុង ទៅណា មិនច្រឡំដោះ
 ស្លាប់ ។ ថ្ងៃពីរព្រៃវង់ទៅព្រៃនៃ កណ្តាលព្រៃវ័យវេលាស្អប់ ចុះចាក
 ចំរើនសយនាគាប់ និយាយប្រាប់ប្រាប់ប្រាប់ ។ ចាំអញចង់ទៅ
 ចំរើនព្រៃ ថ្ងៃនេះទៅស្រាប់ចេញស្នើ ចុះទៅវាទប់ខុស្សលោកនាយខែ
 ចង្រឹមក្នុងព្រៃតាមសណ្តាប់ ។ ហើយស្តេចទ្រង់ព្រៃព្រៃស្រុកសា ពាក់
 មកដួលស្នើរចុះស្រែច្រាប់ ព្រះហស្តព្រះអង្គទ្រង់លូកព្រៃ ចម្លើរ

ប្រញាប់ហោះចុះថ្នាំ ។ ដល់ហើយព្រះអង្គលើកចង្រ្គម ភាវនាចូល
 ចំត្រង់ចិត្តស្ថាន ដែលខ្មោចមាណាស្តាប់បង់ប្រាណ កំពុងបែក
 ឈាមជុំអសោច ។ ភ្លឺខ្មោចមនុស្សបួសភូមិ អម្រឹតបក្សី
 ជំបូក្ខ ព្រះវង្សដាក់ឈាមដើរកខ្មោច ជុំខ្លួនអសោចឃើញដាក់
 ស្រែង ។ ថាអេះមនុស្សនេះមកពីណា ដួលស្លាប់ឯតាតែម្នាក់
 ឯង ម្តេចហិនមកដើរមិនគិតត្រង់ ឬមួយវង្សដាក់ចំពោះស្លាប់ ។
 ព្រះវង្សទ្រង់ល្មើសហស្សនយទេត្រ ទ្រង់ខតសង្កេតយល់គុតតាម
 ខ្មោចនេះជាមនុស្សប្រសើរគាប់ មោះមកវត្តភ្នំព្រះត្រាស់កូន ។
 ដូច្នេះអញប្រោះខ្មោចនេះណា កុំឱ្យអាសារចោលសារស្ងួន តែអញ
 មិនប្រោះខុសដល់ខ្លួន ដូចមកដួលដួនជាមិត្តស្វ័យ ។ នេះគឺបំណង
 សក្ខី មហាបុរសវត្តប្រសើរត្រៃ មិនប្រោះវង្សដាក់ផែនដៃនដី ភូតវាំង
 ព្រឹក្សវ័ត្រគ្រឿងផ្កា ។ យកវិកតខ្លឹមក្រោះខ្មោច បាត់ភ្លឺអសោច
 មោះហើយណា នាំហោះវេលាវង្សត្រង្រស្ស សម្តែងវង្សវង្ស ។

បទជេនរាជ

យកវិកបាចសាចលោសៅ ទឹកមន្តធ្លាក់ត្រូវត្រង់វង្សិយ មាណា
 បាទសំរួចពីរ លើកដៃវាំងពីរឡាយបង្គំ ។ សំពះសម្តែងវង្សវង្ស
 និរន្តរេវង្សវង្ស ព្រះអង្គប្រោះប្រាណជិតខ្លួន វង្សកាបសូមស្នា
 ល្អវេទសា ។ ព្រះវង្សវង្សវង្សវង្ស ចៅអើយវង្សវង្ស

ឆ័យ ទៅឲ្យគ្រូឡើងបង្កើតជា ព្រះភក្ត្រមាណាបាចម្តេច ? ។
 មាណាបាច ! ព្រះគុណវិបុល តាមតែច្រណីច្រងឹស្រងាច ឲ្យឲ្យឆ្លើយ
 តាមតែស្តេច ឲ្យគង់ផ្គងសាច់ខ្យល់រូមរាង ។ ព្រះវង្សឲ្យទៅខាង
 ស្នាតិ មានស្និបិការអស់ក្នុងនាង ពាំងអគ្គមហេសីស្រីសំអាង
 ពាំងពីរសងខាងមានទ្រង់ស្តាំ ។ មានប្រាង្គប្រាសាទប្រសើរសម
 ពលផងដេញដំរីប៉ោ បំរើសត្វថ្មភាមចំណាំ គរគ្រងត្រា
 សត្វវេលា ។ បាទសាយសម្បត្តិបរិបូណ៌ហើយ គិតតុល្លិដ៏ឡើយ
 ព្រះវង្ស អតិសក្ខុច្បើយស្តេចលេង ទៅតាន់ពលនាពេជ្យន្ត
 វិញ ។ ថ្ងៃដ៏ព្រះវង្សដ៏ព្រះភា ដែលខាងមេតាងនោះឯងមិញ
 នៅលើឆ្នេរសំខាងមេរចនា ប្តូរច្រវែងគេដេញដូចសត្វផង ។
 ព្រះខាងលិបិប្បាមី ឲ្យរៀនបាលីឲ្យទេពផង រៀនចប់សិស្សសាស្ត្រ
 ប្រើចេះហើយហោង រើបបាទនាំបងចរចន្ទាដើរ ។ ឥឡូវមិនបាន
 បានស្ម័គ្ររៀន អស់ខំរិះរៀនសព្វសារពើ គិតថាព្រះវង្សនៅតូចស្ទើរ
 ស្ទូនគេខាងក្នុងនោះខាង ។ ហើយនាំគ្នាទៅលេងសប្បាយ ក្រោម
 ពោងត្រសាយបែកសាទា ត្រូវត្រៀមលើមមករា រវៃខាតខ្សែងគ្មាន
 ដណ្តប់ ។ ព្រះគារខ្លាចចង្កូណាណិកប្អូន ត្រូវសោះសុឲ្យគ្មានខំរិះ
 សព្វ ត្រូវត្រូវត្រូវត្រូវត្រូវ គិតគ្រប់ទើបហៅព្រះវង្សថា ។
 ព្រះវង្សមើលមើល ធ្វើម្តេចក៏ត្រាច្នុងព្រៃក្បាល យកការកែវង្សត្រឹម

វាគ្នា បិតប្រាំនិកាយាសោះចំបែង ។ ចូរដួងមកលូកក្នុងរោងបរិ
 យកៈខាអាវធីនិក្ខំនៃរូង ដណ្តប់គ្រប់ខ្លួនខ្លាចដួនក្រែង ភ្លៀងទៀត
 ដួងដីក្រីក្រកុំបាន ។ ព្រះវិស្ណុហើយលូកចាប់យក ទោអាវបានមក
 ដណ្តប់ប្រាណ ពាក់ខាងរោងប្រើគ្រឿងប្តីខ្លួន មិនជាបដិកដាមដល់គិត
 ឡើយ ។ បើឃ្លានចង់បរិភោគកំហារ លូកដៃប្រែវាយកកឡើយ ចំណី
 យ៉ាងឆ្ងាញ់រិនៈទឡើយ បរិភោគវិបើយសត្វវេលា ។ កាល
 អើយកាលនោះ ទ្រូងពីស្តេចមាតជិតដ រស្មីគ្រឿងនគរមានអំណាច
 បន្តិចខ្លួនខ្លាចព្រះចក្ខុ ។ ប្រដាដទេសសុខក្សេមក្សាន្ត ឥតមាន
 ទុក្ខព្រួយអ្វីឡើយណា ស្តេចមានៈខតិអគ្គដាយា ឈ្មោះនាងបុទុមា
 កល្យាណី ។ នាងមានពដបុត្រប្រាំប្រាំប្រាំ រូបស្អាតត្រចង់
 សុខ្ខត្រប្រិ សុខ្ខត្រក្រមុំឥតស្លាប់ រស្មីព្រួយព្រះទ័យឥតគណនា ។
 នឹងស្វែងរឿងនៃបុណ្ណៈហោង មហាវ្យាគ្រឿងច្បងឥតបុត្រ ខឹង
 ផ្សែងផ្សំដាបខត្តា ទ្រព្យស្រ្តប្រដាខុសទុក្ខត្រ ។ ស្តេចវែក្ស
 ពដបុត្រ អភវិយាយរស្មីស្រិយាមប្រយត្តិ យាមក្នុងយាមៈត្រាច្រើន
 សក្តិត ប្រយត្តិក្រែងមានប្រសចូលដល់ ។ កាលនោះទាំងប្រាំកុមារ
 ចង់បានស្វាមីវែងគិតខ្វល់ ប្រះដេកកាលណាស្នើដាច់ខ្យល់ នឹកច្បង
 សំណាងប្តីយូរម៉្លោះ ។ គំរូព្រងនឹងកស្រ្តប្តីដោះស្តេច ទ្រូងគឺស្នើដាច់
 ខ្យល់ទៅហើយ ប្តីជាតិខ្លះគ្មានគូព្រងឡើយ ម៉្លោះហើយសម្រាស់

រូបភាសា ។ ប្រមាណបានពីរបីនាទៅត មើលទៅសមម្នាក់នា
 ប្រាថ្នា ខ្ញុំលើកដៃផ្សេងហើយសព្វ បន់អស់ទៅភាស្តម្នាលៈគង្គ ។
 រូបម្នាក់នាទីបីនាទី រោងចាស់ណាមកត្រូវសាច់ដីឆ្នាំដីឆ្នាំ ទឹកប្តូរ
 គឺបើគ្មានប្តីប្តីប្តី រូបព្រះលើសលន់នៃប្រមាណ ។ ចូលទៅល្អន
 បេត្រវិសា រត់រត់ពុកស្របុតប្រាណ ម្រើបស្រាលស្ទើរមិន
 ទប់កុំបាន ប្រះប្រាណស្តុស្តប្រប់សក្តាប់ក្រី ។ ក្នុងអំឡុងពេលនៃក្រិយ៍
 រៀបការជូនកុំប្តូរមេត្ត ភ្ជាប់ភ្នែកដេញដំរីហាក់ ម្រើបស្រាលស្តុរ
 អាត់រត់មក ។ លុះដល់ស្តុរភ្ជាប់ត្រហាយ កុមារប្រែតាយមាន
 ចិត្តចង់ នាំគ្នាទៅជុំគ្នាស្រែស្រង់ រំហើយគ្រប់អង្គដែលអង្គរ ។
 បណ្តាលៈហេតុគឺពោធិសត្វ មហាបុរសភ្នំចូលដល់ស្រុក ព្រះភ្នំ
 សព្វប្រាថ្នាខុក ជាត្វរាវ័យខ្លីដូចគ្នា ។ ព្រះភ្នំខ្លីខាងពោធិសត្វ
 សាងសូមប្រាថ្នាច្រើនជាតិជា មួយរយសែននាំគ្នាមិនប្តូរម្នាក់ ។
 មកដូចគ្នាដល់ខ្ញុំបាន ។ រឹបបង្គំ ។ ប្តូរនាក់នោះ មិនមានគ្រោះឈ្លោះខុក
 ខ្ញុំបាន មានឈ្លោះរឹបបង្គំខាងពោធិសត្វ ខ្ញុំបានឈ្លោះហៅពៅ
 ជីនា ។ ហេតុតែសំណាងត្រឡប់ទៅដល់ បង្កើតកម្លាំងបង្កើត
 ហៅពុកតិរៀនស្តីបង្កើត បង្កើតមកពីខ្ញុំខ្លីធ្វើ ។ តិរៀនខ្ញុំ
 នាងហៅហើយណា ស្តុរស្តុរៈប្រព័ន្ធត្រាភ្នំនិរតី រត់ចូលទៅដល់
 ចង្កើតស្តី ម្ចាស់មានដំណើរប្រើទៅណា ។ រឹបនាងទៀតឆ្ងើយប្រាប់

ទៅវិញ ក្តៅក្នុងប្រទេសមួយៗ បង្កើនអង្គការក្នុងចិត្ត បង្កើត
 យោគាវាសនាវិញ ។ ទាំងអស់បង្កើនស្នូលចំពោះ ពួកគាត់សេនាម្នាក់
 បង្កើត ទាំងនឹងល្បីនឹងឆ្លាតវៃ ទូលមហាក្សត្រថ្ងៃជាថ្មី ។
 ដល់ហើយទុកតាមប្រែប្រួល ប្រណម្យដាក់ហត្ថលេខាសេនា គង់គាល់
 នៃបង្កើតព្រះមាតា បិតាខោនណាទាំងពីរខាង ។ កាលតើយតើយ
 កាលនោះ ស្តេចមាតាជនក្សត្រចម្រើន ស្ទើរដូចគ្រិស្តិសាសនា
 ក្នុងបង្កើនមានការអ្វី? ។ បុត្រប្រាសាទក្រុងក្រាបទូលវិញថា សូម
 បានមេត្តាប្រោសប្រណី ខ្ញុំក្នុងអង្គការសេនាថ្ងៃ សូមលាទៅវិញ
 លេងគន្លឹះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ស្តាប់ពុំដូចគ្រិ ក្រុងក្រាបសេនាបង្កើត
 លា ទ្រង់បើកទ្រង់ក្នុងស្នូលទាំង ក្នុងអាយុនាំគ្នាទៅលេងចុះ ។ ឥឡូវ
 នឹងទ្រង់សេនាស្រៀង ហែហែមមនាទីទៅទាំងអស់ ទៅលេងប្រយ័ត្ន
 កុំទ្រង់ ខ្លាចក្រែងមានប្រសិទ្ធភាពយល់ ។ ទ្រង់ហាមស្រេច
 ហើយប្រើភ័ស្តៀង អស់អ្នកអស់នាទីខ្លះមិន ឯងមើលត្រកត្រា
 ការសុខុម កើតហេតុអញពុំមានប្រណី ។ ឱយាយហើយក្រាប
 បង្កើត បិតាមាតាចុះដល់ដី ភ័ស្តៀងនាំហែហ្វូងក្សត្រិ ទៅដល់
 ស្រែស្រែស្នូលទូល ។ ខ្លះច្រៀងបន្ទូលលេងអ្វីអរ ទះដៃបន្ទា
 សូរស្រងូត ខ្លះកាន់ប្រអប់ផ្តិតដើរពាន ហែនាងកល្យាណស្រងឹ
 ស្រែស្រែ ។ គឺព្រងសំណាងពៅជិត មិនបានកសាត្រស្រាមី

ឆ្នាំទី១១រដ្ឋប្រឹក្សាព្រះបាទ គង់នៅក្នុងព្រៃប្រប់ស្រះស្រង់ ។ ទាំងចិត្តនាវី
 ទាំងប្រាំនាក់ ឲ្យនឹកឃើញជាក់មានចិត្តចង់ ទៅលេងឯស្រះទឹកថ្លាយ
 មានទឹកតាំងរាល់លើញ ។ ប្រាប់អស់ភីលៀងផង ភ្នំខ្លា មាន
 ស្រះមួយឆ្ងាយទឹកគ្រឿង គ្រឿងយើងនាំគ្នាទៅលេង តាមដោយរឿង
 ល្បីល្បាញគ្រប់ប្រការ ។ ហៅស្រះមុចលីខ្លួនដែលឯដៅ ទឹកសោតខ្លាញ់
 ខ្លៅដូចបុប្ផ មករើយប្រញាប់ទៅគ្រប់គ្នា នឹងគាល់បេះផ្កាព្រលិត
 លេង ។ ហើយនាំភីលៀងទៅស្រែកន់ លលូកចំអន់នាំប្រឡង
 ភីលៀងច្រើនជ្រៀងមិនខ្លាតត្រង រកទំនងហែមុខទៅ ។ បាន
 ដល់មាត់ស្រះទឹករងថ្លា មើលមានបុប្ផាខ្លាសរដ្ឋា ត្រឡង់ត្រឡង់ហើរ
 ល្បឿនស្ទើរ ចុះចាប់ទំនាផ្កាលំចង់ ។ ក្រែបយកលំអង់ត្រង់គេសរ ទន់
 ចាបពួយហូរចាប់ត្រឡង់ តាំហើរត្រដែតត្រសែតត្រង់ សំដៅចាប់ចុងច្នូ
 ត្រីស្នា ។ មើលមានស្បង្គីដល់ចរហង់ លូតច្រាលលូតស្បង្គីត្រកុំផ្កា
 មានហ្នូងសាកយលាយផងគ្នា ព្រលិតស្លាបខាស្លាបច្រវ៉ា ។ រំទៅ
 ដល់ឈប់លើមាត់ស្រះ ហើយនាំគ្នាផ្លាស់ត្រឡឹងអន្តរ ចុះស្រង់កំសាន្ត
 រំទៅថ្នាំ ក្តីចក្កាបុប្ផា តាន់ដោយដៃ ។ ខ្លះមុជក្រសាររកចាប់ផ្តឹង ដេញ
 ចុះដេញរឿងហាក់រលីវី ខ្លះតាចបុប្ផានាំមកនៃ ថ្វាយវរក្សត្រីក្រមុប
 ល្បឿង ។ ហើយនាំគ្នាទះដោះត្រពុំ ហៅភ្នាមកង្កំដំទឹកលេង ទឹកសោត
 លេកវែកក្តៅត្រង សច្ចាឃនឹងល្បឿងគ្រប់រាល់គ្នា ។ ទើបនាងបបួល

ទះកាស់ចាប់ បែរមកក្នុងតាប់បុទុមា ធ្វើកាស់ដាក់ទះក្នុងគុណ ដណ្តើម
 កាស់គ្នាភ្នែកឆ្មោះ ។ ក្នុងកាស់អណ្តែតត្រីស្រី៧ សំដៅខាងលើភ្នែកគា
 តាងសេកាស់បានកាន់កាលណា ដេញញៀតរាល់គ្នាភ្នែកចល់ ។
 បដិវារត់ចុះទឹកដ្រៃ រឹងខាងលើ៧មិនដល់ បែរដេញភ្នែកល្អិត
 គ្មានសល់ ដេញស្វីដាច់រូល់ញៀតមិនបាន ។ គិតតាំងសារលេង
 មួយក្តារទៀត ទះកាស់ត្រាងត្រាតត្របំប្រាណ ក្តារត្រាយបដិវ
 គេចាប់បាន ដេញញៀតមិនមានសល់ទំនេរ ។ ព្រួតគ្នាដេញញៀត
 ពៅធិតា ដ្បិតឃើញកងដ្ឋក្នុងជាន់គេ មិនដែលគេច្បូងដល់ម្តងទ
 ណាស់ពេកស្រែកដេរត់ឡើងគោក ។ ភ្នែកដេញដិតរត់តាម៧ រឹង
 ខាងលើរត់ក្នុងជ្រក តាមដេញមិនទាន់ត្រឡប់មក ខាងខាងស្រីកសិក
 ក្នុងកុំបាត់ ។ ថ្ងៃនីតិព្រះកែវកុមារ ដួងបែរខ្លោយន័យដល់ដាក់ ឃើញ
 អង្គក្រសិស្រីគ្រប់លក្ខណ៍ ធ្វើដំបែព្រះភ័ក្ត្រក្រហមសាយ ។ តាង
 ពួកក្រសិស្រីបែរខ្លោយ ឃើញអង្គកុមារឆែតឆាយឆាយ ក្រែងចាប់ចិត្ត
 ស្រយុតតាយ ខ្មាសក្រត្រឡាញយទុកដាក់មុខ ។ ហើយខាងត្រឡប់
 លែមកវិញ រោតរើរំនេញរើដាទុក ណាព្រួយមិនទាន់ស្គាល់ភូមិ
 ស្រុក ឈ្មោះម្តាយឥតក្រសិស្រី ។ ធ្វើម្តេចនឹងបានមកជាប្តី មេ
 រក្សាមេគ្រប់ប្រសូន ខែបនិក្សមរិតផ្គត់ផ្គង់ខ្លួន ប្រសរើយមកដួងចូប
 ប្តីម្តង ។ គ្រាន់តែឃើញតាមរំបក មិនបានខែបនិក្សនឹងខែស្តង

ល្អម្ល៉េះធ្វើម្តេចបានសាសន៍ ខំងាយខំដំបង្កូនអស់ចិត្ត ។ ឥឡូវឃើញគ្នា
 ពីចម្ងាយ ឲ្យតែបង្កូនស្តាយព្រះនាមស្និទ្ធ គោមស្នេហ៍លោហៃវាវាចំន
 ស្សិត ឥតមានចាប់ចិត្តមកខំដំបង្កូន ។ រឿងនាងចុះស្រងំក្នុងស្រះស្រី កត្តា
 ក្សត្រិក្រិមស្រពោន ស្រពាប់ដប់ណា បំភ្លែងឃ្នាកខ្លួន ម្ល៉េះហើយសម
 បង្កូនខំដំអង្គុយ ។ ថ្ងៃដ៏ត្រៃត្រៃកុមារ ឃើញរាជីតាដើរនាមនាយ
 ស្រឡាញ់ចាប់ចិត្តឥតសាយ ចង់លេងសប្បាយខំដំបង្កូនស្រី ។ ព្រះតែវ
 ប្រាប់ទៅព្រះនាម មានស្រីតិណាល្អប្រិយប្រិយ ធ្វើម្តេចខំដំបង្កូនរូប
 មេត្រី សមបរិប្រណីដ្ឋយបង្កូនឯង ។ ព្រះនាមប្រាប់បង្កូនប្រុស
 ភ័យអ្វីប៉ុណ្ណោះទុកឲ្យបង មុខដំបង្កូនទៅណោះឡើយហោង ខ្លួនល្អ
 ជាតូបងឯងហើយ ។ ព្រះតែវថាចង់ទៅលេងខិត មានគុណិត
 បង្កើយ ក្នុងទៅរំពេចពុំយូរឡើយ ដំបូងហើយត្រឡប់មកឥឡូវ ។
 ព្រះនាមបង្កូនទៅលេងចុះ តែគេទៅអស់បង្កូនកុំទៅ គឺឃើញគេល្អ
 នាមគេទៅ ចោលបង្កូនទៅតែម្នាក់ឯង ។ ប្រាប់បង្កូនឯងល្អ
 គោរម យកព្រះស្រីស្រងំមកកាត់តែង ស្ងៀកកាត់ឲ្យល្អស៊ីមទៅ
 លេង គ្រប់ស្រ្តីដំបូងវាស្រី ។ ព្រះតែវល្អគោរមបង្កូនរក
 បានហើយគាត់យកមកត្រង់ ឆ្លៀងគោរមយកស្រ្តីវិញជាថ្មី មកដ
 តែមណីស្រីវិញ ។ រឿងស្តេចទ្រង់ត្រៀងរលន្តិរ ពាត់មកដ
 ស្រីល្អចំណាប់ សប្បុរស្រីវិញស្រីរូប មុខស្រស់ដ៏វែងឥតអ្វីម្នាក់

២១ ។ ស្រេចហើយព្រះអង្គចេញទៅ ដល់ស្រះដ៏ធំមួយលក់ស្លាប
 កំពុងលេងទឹកស្អាតដាច់ ដល់ហើយក្សត្រក្សាន្តឈរឈប់នៅ ។
 អង្គរវង់ចង់លេងទឹកទេ ខ្លាចក្រែងគេដេច់ម្តេចទៅ ហើយចាំប្អូន
 ប្រុសកុំសៅដៅ បុណ្យព្រាងមាននៅចុះលេងទាន ។ ថ្ងៃនឹងសង
 តាចៅធីតា មើលឃើញក្សត្រាមកដកក្រែង រឹងថែមស្រឡាញ់គ្នា
 ចំបែង កើតខុសៗក្នុងលេងបន្ទប់ ។ រឹងបង្ការក្សត្រិ ឃើញ
 ព្រះចិត្រឈរក្រោមម្លប់ រូបរាងទ្រង់ច្រាយសមរាំងគ្រប់ ស្មើភ្នំស្របដូច
 ចម្រុះ ។ កុមារស្រឡាញ់ស្ទើរខ្លាច្រែង តាតាឈរជ្រោងមើលកុមារ
 កុមារស្របញ្ចៀងថា ឲ្យរត់កុមារវិនិយាយផង ។ យើ! នែអ្នកប្រុស
 កំឡោះនេះ ឈរមើលដូច្នោះច្រើនខ្លាស់ផង ឃើញមានស្រី ។ ទៅ
 ផ្ទៀងផ្ទាង ឬមានបំណងគឺលៀងណា ? ។ ព្រះពោធិសត្វឆ្លើយវិញទៅ
 យើងមកដេញដំបូងប្រាថ្នា ចាំទៅគឺលៀងស្នំបរិវារ មកនេះដោយសារ
 ស្រះភ្ជាប់ដូក ។ ធីតាឆ្លើយថាអ្នកប្រុសនេះ ពេញហៅចំចេះគេ ត្រឡប់
 ឃើញស្រីរួចថា-ថាភ្ជាប់ដូក ចេះដើរមករុតរិះគន្លាប់ ។ ហើយ
 ចុះយើងជាទំនាក់ធ្វើអ្វី ព្រោះតាក្សស៊ីលេងមិនគាប់ ចង់លេងទឹក
 យើងមកទូលាប់ ទុះកាស់ដេញចាប់ញៀចគ្នាលេង ។ ព្រះពោធិសត្វ
 ទាងហៅ ស្តុះស្តាចុះទៅមិនកោតក្រែង ចង់ឲ្យគេហៅទឹកចុះលេង ដោយ
 ស្មោះច្រើនក្នុងកិច្ចការ ។ ដល់ហើយទុះកាស់ដេញចាប់វី រឹងតារក្ស

ស្រី ឃើញកាសរត់គ្រង់ជៀសចេញខ្លះ ឲ្យព្រះចក្រិចាប់បានម្តង ។
 បានគេលូកដៃញៀនធីតថ្នាក់ គ្រាន់នឹងសំគាល់ចិត្តគ្នាផង សុខវិញមាន
 ចិត្តគិតប៉ុនប៉ង ឲ្យព្រះចក្រស្រស់ច្បងញៀនគ្រប់គ្នា ។ ព្រះកែវស្តុះចូល
 ទៅចាប់បាន ច្រៀតចូលបំពានលូកបំពារ ចាប់បិទញៀនថ្នាក់ទាំង
 អស់គ្នា អស់បដិវល់គ្នាអ្នកមិនញៀន ។ អស់ហ្វូងស្រីៗ ទាំងប៉ុន្មាន
 ប្រុងប្រៀបណាដំណើរមិនដឹងឈរហៀត ទាំងគ្នាទះវឹកយូរដងទៀត កូនកាស
 អវលោកិត្រង់នាងពៅ ។ ខ្ញុំបនាងត្រង់ចាប់បានកាស រង់ច្រៀតបំ
 ពោះកុមារវិថុ ដល់ហើយបិទថ្នាក់ត្រចម្រក្រៃ ធ្វើអ្នកព្រះតាយសព្វ
 មំសា ។ រឹងនាងបដិវល់ពេកក្អាត ម្តេចគម្រមិនញៀនឃើងដល់
 គ្នា អ្នកប្រុសញៀនតែពៅផឹក ផឹកគេញៀនតែអ្នកប្រុស ។
 គ្មានត្រាយត្រង់តែវិសកាសបាន ចាប់ញៀនកុមារណាទីនិច្ចមុន
 នាងពៅវិសបានចាប់អ្នកប្រុស ញៀននឹងច្រមុនគេដូចគ្នា ។ បដិវ
 វិសកាសវិសបាន ទាំងអស់បួនប្រាណកខ្លះ រឹងវិសមិទ
 បានដូចប្រាថ្នា បានតែផឹកនឹងអ្នកប្រុស ។ បដិវ រឹងនឹងពៅ
 ផឹក ចេះលេងញៀនគ្នានឹងច្រមុន ។ មើលទៅផឹកមុខដាវុស
 ទាំងគ្នាទាំងអស់កំលែងចូល ។ លេងវាទាំងគ្នាឡើងគោតអស់ ស្រី
 ស្តីកុំស្តុះមកខ្លៅខ្លួន មើលទៅកលការមិនសូវស្រួល បច្ចុប្បន្ន
 វិលទៅរំលឹកវិញ ។ ថ្ងៃនិព្វាននាចរពៅផឹក បែកស្លៀមដេញវិល

អម្ពេត្យ គ្រៀមបុរេកើតទុក្ខខ្លាំងពោះពេញ ស្រឡាញ់គ្នានក្ខេប
 ពិតុមារ ។ រីឯនាងបដិប្បនក្សត្រី គ្មានស្តីនឹងនាងពៅធីតា លេង
 ទៀងនឹងប្រិយសុសភិយា ដេញចាប់ញៀចគ្នានឹងច្រមុះ ។ ឥឡូវ
 មិនទូលព្រះបិតា អស់យើងរាល់គ្នាមានទោសសុស យើងគិតពិត
 ទូលបិតាចុះ គ្រូវុសតាមវតព្រះហឫទ័យ ។ ដើរដល់កណ្តាល
 ល្ងះហើយណា ទាំងអស់បរិវារស្នំសៅដៃ នឹងបដិប្បនក្សត្រី
 ក្សត្រី លើកចក្រិះគ្រៀមកក្រ្តា ។ កាលអើយអើយ កាលនោះ
 វៃធីតាព្រះវត្តកុមារ ដល់គេរឿងអស់គ្រៀមកក្រ្តា គិតថាឱ
 ម៉្លេះសមហ្មតត្រាយ ។ ទើបអ្នកផ្តាំលាទាំងបួនពៅ បួនអើយនាង
 ទៅឥឡូវហើយ មិនដឹងវិច្ឆ័យផ្តួចផ្តើមឡើយ បួនអើយបួនពៅ
 នៅឱ្យសុខ ។ យើងយូកដូចជីកនឹងពិត កាលណា នឹងបកបាន
 យើញបុរេ សមបដិដៅពាយទ្រព្រីកុក្ខ ពីនេះទៅមុខកើតទុក្ខធំ ។
 នាងត្រូវដឹងវិច្ឆ័យផ្តួចផ្តើម គ្រហមកក្រ្តាខ្មុចចង្រ្គ បែរមើលដេញទុកគ្រី
 ក្សត្រីនាងវិច្ឆ័យចិត្ត នឹកវិនិច្ឆ័យព្រួតគ្នាស្តី ថាខ្លួនជាស្រីសុសព្រឹក្រិក្ស
 ទុក្ខពិធីពូកពេញគ្រិត ដឹងជាជិតបួនយ៉ាងណា ។ កាលអើយអើយ
 កាលនោះ វៃធីតាព្រះវត្តកុមារ លាហើយចេញពីពៅធីតា គ្រៀម
 គ្រិតក្រ្តាទ្រាំដើរទៅ ។ ដល់ហើយប្រះខ្លួនដកសញ្ចប់ លុះ
 កណ្តាលិយបន្តិកនាងពៅ បួនអើយបួនកាត់ចិត្តដើរទៅ ចោលបដិប្ប

នៅក្នុងប្រាសាទ ។ កាលបែកគ្នាទៅស្តុកស្តុក បែកមើលប្តូរស្រីមុខ
 ចង់យំ ប្តូរធ្វើឱ្យបង្កើតក្តីក្តាច់ រៀបបង្កើតយំតាមប្តូរខែវា ។ ឈាន
 ដើរដើរទៅស្ទើរកុំចេញ បុត្រភារៈត្រូវបុរសខ្មៅបែរ រៀបបង្កើតដើរទៅកុំក្តីចេញ
 តិចរៀបបង្កើតបែរមើលប្តូរ ។ លុះដើរឆ្ងាយដាច់កន្ទុយភ្នែក ទ្រូងគឺដំ
 ស្ទើរបែកចិត្តម្តង លុះដើរទៅដល់ភោគិយោហោង រៀបបង្កើតប្រិ
 ខ្លួនដេកសំព្រប់ ។ បង្កំបានដល់ដើមភោគិយោហោង ម៉្លោះសមកនិវា
 រវាងមកតា សមប្តូរព្រះរៀនវិលត្រឡប់ សំព្រប់ដោយផ្លូវទៅរក
 វិញ ។ រៀបបង្កើតសង្វេគគោរពចិត្ត គ្រោះផ្សិតបានដួលហើយបែក
 ចេញ បែរបែកប្រាសៈទាល់ប្តូរសំព្រប់ ឱ្យរាងលើកង្កឹកប្តូរ ។
 លុះដល់វិលត្រឡប់ចិត្ត ក្តីមួយហិក្ខុឱ្យចេញ ចូលរៀបគ្រប់រាង
 មេឃា ផ្សិតប្រាំងសុវិធារមើលកុំយល់ ។ ក្តីស្រីស្តុកស្តុកតែផ្តល់
 ស្តុកមេឃាភក់គន់ខាងមកដល់ មកដល់បង្កើតឱ្យបង្កើត អំពល់
 តែចិត្តគិតចេតនា ។ ស្រណោះកាលស្រីបកស្លឹកទឹក ស្រីបកស្លឹក
 ខាងដង្កូវ ទំដេញចាប់ព្រៀងព្រៀងចើងគ្នា បំនែកស្រីខណ្ឌ ចាំរៀប ។
 កន្លែងដែលស្រីខាងដង្កូវ ប្តូរតែរហូតហួសហើយខែ សំណាង
 ទំនេរឱ្យដួលប្តី ឃើញខាងហើយខែខ្លួនចេះទៅ ។ បង្កើត
 ឃើញប្តូរស្រីខាងមកតាម ទ្រូងស្ទើរឆ្ងាយឈាមមុខហ្នឹងសៅ ស្ទើរ
 ស្តុកទៅពាក់ស្ទើរ ពណ៌កប្តូរពាក់ស្ទើរខ្លួនចិត្ត ។ មើល

ពេលមុខស្រដៅមាត់ស្រែ ស្រែតានចប់ណាស់មិនស្បើយស្បិត មើល
 ពេលមុខគួរឲ្យអាណិត ព្រោះអ្នកខ្លាចក្រែងមិនមូលគ្នា ។ បួនខ្លាច
 ក្រែងបងមិនមេត្រី ថ្នាក់ថ្នមប្រណីមួយវេលា ខំប្រឹងតាមបងគូរក់ចា
 នឹងបានជួបគ្នាម្សែអស់ចិត្ត ។ អនុដបួនអើយរៀមបង ចង់ប្រឹក្សា
 ហើយផ្អែកផ្អិត ព្រោះខ្លាចសន្តានគេនៅនិត នឹងគិតវិយាយការមិនបាន ។
 គ្រាន់តែឃើញគ្នានាំវាចិត្ត មិនបានមូលមិត្តនឹងកល្យាណ ក្រែងវែ
 យូរពេលសំណាងមាន កុសលជលភាវនាំគ្នា ។ ឥឡូវសំណាង
 នៅឆ្ងាយណាស់ មិនខាន់បានច្បាស់ការគ្រងណា រៀមបងមិនខាន់បាន
 ឃ្លា ឲ្យបួនគុំវាបានដូចគ្នា ។ ចេះតែកើតទុក្ខតែសព្វខ្លួន មើល
 មកបួនប្អូនវេទនាណិត ស្ទើរស្ទុះទៅរួមចើបផ្អែកផ្អិត រៀមបងក៏គិត
 ក្រែងខ្លាចការ ។ ចំពោះអស់ស្រែនៅច្រើនណាស់ ទាំងក្មេងទាំងចាស់
 ច្រើនគ្រឿងគ្រា សូរៀវនៅឆ្ងាយប្រសើរជា តែដឹងលក់គ្នាបង់ការណ៍
 ធំ ។ ម៉្លោះហើយសបបងខាងឃើញមុខ ទ្រទ្រាតែទុក្ខឲ្យឆ្កើយយំ
 ទុក្ខបងម្តងនេះទុក្ខប្អូនភ្នំ ក្នុងទ្រូងជែកក្រៃជ្រួតគ្នា ។ ស្រណោះ
 ថ្ងៃក្រែងព្រះសូរ្យសែន អតយកខ្មែងសូត្រឡៅ យំដូចម្តងហើយហ៊ុរ
 ពៅ ឲ្យអញទ្រានៅម្តេចនឹងបាន ។ អតអើយអតឯងកុំប្តូរពេក
 ដូរហើយយំស្រែកតង់ប្រមាណ ឲ្យអញថែមទុក្ខមិនស្រាកស្រាន្ត គឺ
 ឲ្យវាខំមិនបានសុខ ។ ភ្នំសូរសំឡេងអកហើយណា កុសលចិត្ត

ខ្លោចផ្សែងវិភក្ត ចង់តែដើរទៅឲ្យឃើញមុខ បួនកូនខ្លោចសំឡាញ់
 មង ។ ដល់ថ្ងៃសៀលភាគត្រង់កំ ព្រះពាយដាត់ទាក់កោយលំអង
 គ្រឿងហើមក្របផ្កាផង ឲ្យត្រូវមបងស្រដោចចិត្ត ។ ស្រងល់
 ខ្លួនលំណាស់នៅមិនបាន ហើរចុះចាកខាងដល់ដីតិក ដល់ពេលដែល
 គ្នាបំពេញទឹក មេឃផ្សែងផងទឹកបាំងគិរី ។ សមនឹងទឹកផ្សែង
 ផង រៀមបងម្នាក់ក្នុងក្រិយ ស្រងះស្រងោចខ្លោចខ្ញុំខ្ញុំ ញ៉ាំញី
 ក្នុងចិត្តគិតខ្លោចផ្សា ។ មើលទៅបូបបួនល្អចំណាប់ រៀងកូនខ្លោច
 ដូចទៅភា សមនឹងខុសកប់ប្រះស្នា ម្នីរទេវណាមិនស្រឡាញ់ ។
 បើថ្កាស់រលោងដូចគ្រប់ខ្ញុំ រឿងពេញក្រកុំស្នើរពេញខ្លាញ់ សមនឹង
 ចិត្តបងដូចគេវេញ ដើរធ្មេញដូចគេរៀបគម្រិម ។ មើលទៅវង់មុខ
 មូលក្រឡង់ នេត្រាខ្មៅយង់ស្រស់បីប្រិម មើលមុខបីប្រិមមាត់ញញឹម
 ផ្លឹមទៅស្នើនឹងរូបគំនូរ ។ អញមកអង្គុយមើលតែមុខ ថ្កាស់ពេញខ្លោ
 លុកឡើងបីផ្ស គង់មើលចិញ្ចឹមដូចគេគួរ បបូរមាត់សើចរឿងពិបាក ។
 ម៉្លេះហើយសមបងទានឃើញមុខ នឹងតាមទៅស្រកបួនឯនាយ ដើរ
 ទៅម្នាក់ឯងក្រងក្រងាយ ស្រកនាងនៅឆ្ងាយពុំស្គាល់ផង ។ កាល
 អើយអើយកាលនោះ ព្រះគោឃើញមុខបួនសៅហ្មង សាកសួរសាច់
 គ្រែចង់ដើមទង នាំគ្នាបួនបងចរយាត្រា ។ ចូលទៅលាក់ខ្លួនក្នុង
 ក្នុងព្រៃ ខ្លាចក្រងមានភ័យដល់អាត្មា ចាំមើលបារមីព្រះពុទ្ធសុទ្ធ

បើគូការណ៍នឹងបែកបាក់ ។ សីមបន្តនាំប្អូនដើរទៅរក នាង
 ពៅពន្ធកចមធីតា បងយកទ្រព្យបាទជាបឋមគ្គ ស្នូរម្លោះសនាខឹងប្អូន
 ឯង ។ ព្រះតែវបានស្តាប់ស័ក្ខសំដី ត្រែកអារោកក្រែងក
 ថ្លឹងថ្លែង បានធូរក្នុងចិត្តឥតចំបែង ចាំមើលគូព្រធិសំណាង
 ផង ។ ថ្ងៃដ៏ពិរោះបងស្តីទៅថា អំពៅធីតាឆាមនិមល លេង
 ចូលនឹងប្រសល្យកដៃដល់ មើលគ្នាផ្អែកផ្អួលមិនគិតក្រែង ។ ចាំ
 មើលឃើញទូលព្រះបិតា មកលេងដូចគ្នាខុសកែង ម្តេចមិនគិតខ្លួន
 ដែលនៅក្មេង មិនមានកោតក្រែងឃើញលក់គ្នា ។ នាងពៅវ័ងហើយ
 ឆ្លើយទាំងយំ ថាអាងឯងធំស្តីបំពារ ទាំងឯងទាំងអញខុសដូចគ្នា កាល
 ដើមនរណាហៅគេលេង ។ បងៗ ឆ្លើយថាឃើងហៅគិត ប៉ុន្តែខុស
 ក្រិត្យតែប្អូនឯង អស់ឃើងលក់គ្នាគ្រាន់តែលេង ប្អូនឯងមើលគ្នានឹង
 ច្រមុះ ។ នាងពៅស្តាប់ហើយឆ្លើយតបថា ខ្លួនឯងគ្មាននរណាបាទដា
 ខុស បងឯងត្រែកថាតែអញចុះ ចង់ឲ្យអ្នកប្រសះចប់ដូចគ្នា ។ ប៉ុន្តែ
 អ្នកប្រសះគេមិនចើប ច្រលះដើមរំដើបកន្លះពេល ហើយមកច្រវែណាចង់
 ខិត្តា ថែវថាឲ្យគុខសម្ងាត់ឯង ។ ថងៗ ថាចាំទៅដល់ផ្ទះ មុខជា
 ជំរះការមិនលែង បើខុសលើអញស្រែចន្ទវ្រែង បើខុសលើឯងស្រែច
 សំណាង ។ នាងពៅព្រហើយក៏យកក្តមា អញគ្នាខនរណាធានាអាង
 នឹងជួយរោះសាការណ៍គ្រប់យ៉ាង រក្សារទាក់សន្តិទាន់កុំយល់ត្រិយ ។

ហេតុតែស្រឡាញ់ក្នុងស្មារតី មិនដឹងឯងស្រឡាតូចឡើយ ឲ្យម៉ែសម
អញ្ចុកតូតានស្បើយ អញ្ចើយសមរួចរួនអសារ ។ ព្រះព្រះគំនិត
គិតខ្លាញ់ចាស់ មិនហិនឡើងគាស់ព្រះបិតា កៀបទៅដើរលយៈត្រាយ
បរិវារ ដល់ហើយធីតាចូលក្នុងផ្ទះ ។ បិទខ្លាសម្លាប់ចូលក្នុងដេក ទៅក្នុង
ដំណេកគ្មានព្រឹក ខ្លាចត្រែនិមិត្តាតាប់សម្លាប់ សម្លាប់ស្លាប់ស្លាប់
សេចក្តី ។ រីឯបងៗ ខាំភីលៀង វែហាមអមខាងចូលព័ន្ធ
វៃ ឡើងគាស់បិតាក្សត្រៈដៀសដ៏យ ដល់ហើយក្សត្រិយៈយបង្គំ ។
យើងនឹងថ្វាយថ្ងៃនិព្វិតព្រះបាទ កំណត់ពង្សត្រឡុម ឃើញរាជបុត្រី
មុខក្រៀមត្រី គឺលៀងស្រីស្ម័គ្រយក្នុងចិត្ត ។ ទើបមានបង្កូលគ្រាស់
ស្នូរទៅ ចាំអីនាងទៅទៅណាបាក់ ឬមួយធុរៈមានលីង្គត់ ក៏បាក់
មិនឃើញឡើងមកគាស់ ។ ក្សត្រិយៈចូលគប្បីវិញណា សូមជ្រងំមេត្តា
តាមរោយធម៌ យើងជំព្រួយចិត្តឥតម្លឹងដល់ អំពស់ព្រះវិគេតាធីតា ។
កាលដែលខាំគ្នាពេស្រែស្រងំ ដល់ទឹកភ័យទឹកភ័យថ្វាយស្រាប់តែឃើញ
ច្រសុះភីណា មកលេងនឹងគ្នាក្នុងស្រែស្រី ។ អស់យើងរាល់គ្នាមិន
ហិនធិត ខ្លាចត្រែខុសត្រិក្សតិក្សត្រី នាងពៅចិត្តជំនុំខ្លាត់ភី លេង
ស្នូរដូចប្តីប្រពន្ធនោះ ។ យើងរើសកាស់បានញៀនគ្នាឯង ធីតាភេ
លេងញៀនអ្នកច្រប យូរទៅខៀតញៀននឹងច្រមុះ គ្រហមថ្កាស់អស់
តែសព្វខ្លួន ។ ព្រះអង្គក្តាប់ហើយក្តៅគ្រោតត្រី ញៀក្នុងព្រៃជ័យព័

ភាគមុន លើកទាន់ត្រីវិទ្យាផ្លូវ ៗ ហង្សឯងទាំងបួនជំនាន់ ។ ខ្មោច
 មេភីលៀងស្នំទាំងអស់ អញ្ជាញក្រុមទាន់ស្នំទាំងអស់គ្នា អញ្ជាញទៅតាម
 មើលភិក្ខុការ ម្តេចរឿយក៏កុំប្រយ័ត្ន ។ ភីលៀងទាំងអស់នឹងគ្រី ទូល
 តបសេចក្តីទៅវិញថា ដឹងជាជីវិតលេងហួសក្រិក្យ ព្រួតគ្នាប្រឹងមោក
 គេមិនស្តាប់ ។ មើលទៅកលការណ៍មិនសូវស្រួល យើងខ្ញុំបបួលឡើង
 ប្រញាប់ ភីលៀងទាំងអស់ដឹងព្រាស់ បើគេមិនស្តាប់ខ្ញុំជាថង ។ វែត
 ប្រវែងលេងនឹងប្រស ញៀចនឹងប្រមុះសីចលេងកង ខ្ញុំឈរលើគោក
 ហៅច្រើនដង ជីវិតប្រឡងលេងមិនស្តាប់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ប្រិយាស
 ហង្សទៅដល់វែតប្រញាប់ ហៅទៅដីតាទ្រុកទាប អញ្ជាញនឹងសាកសួរ
 សេចក្តី ។ ទាសីបានស្តាប់ព្រះបន្ទូល ក្រោកព្រះរត់ចូលបង្គំលា
 រត់ឡើងទៅដល់ប្រាមាត់ទ្វារ ប្រាប់ជាជីវិតម្ចាស់ទិវហៅ ។ នាង
 ទៅស្តាប់ហើយស្តុកស្តុក ម្តុះចេញទៅដល់វែតនិ្រៃ ក្រៅ សួរទៅ
 ទាសីស្រដៅ បិតាទិវហៅមានការណ៍អ្វី? ។ ភីលៀងបង្គំទូលតប
 ទៅ ព្រះអង្គទិវហៅសួរសេចក្តី ដំណើរដែលម្ចាស់ទៅស្រះស្រៃ មើប
 អ្វីប្រសុទ្ធសតិយោ ។ ព្រះអង្គទ្រង់គ្រោធខ្មាស់រូងណាស់ ប្រើមក
 ហៅម្ចាស់ទៅដល់ បើមិនស្តេចទ្រង់យកទាន់ថា កាប់កាត់សិរសា
 កុំលែងរឿយ ។ នាងស្តាប់ដឹងច្បាស់ក្នុងគាតា អួលចុកទុកកុំមាន
 ស្បើយ ថាទ្រង់អញ្ជាញដល់ហើយ បង្កើតយប់មិនទៅមិនម៉េច ។

ទឹកទៅខ្ចាស់អស់ទាំងទាំង កើតមកជាស្រីមិនដូចគេ សូរ្យនៃមិនទៅទ្វី
 ស្តេចដេរ អាស្រូវខ្ចាស់គេគង្គិតស្លាប់ ។ ភីលៀងសង្កិនសួរទៅថា
 ដ្បិតព្រះគុណប្រើប្រញាប់ បើទៅមិនទៅប្រាប់ទ្វីឆាប់ ខ្ញុំកាលប្រញាប់
 ទូលស្តេចវិញ ។ នាងថាឧបនិភិរៀងអើយ ដូចប្តូរឯងហើយហាក់
 បណ្តេញ ចូរបងត្រឡប់វិលទៅវិញ ត្រាបទូលទ្រព្យទ្រស្រួលផង ។
 ខ្ញុំកូនជាប្តូរមិនហិនទេ ដ្បិតខ្ញុំច្រពេចក្រច្រសំច្បង តែទៅ
 ហាក់ប្តូរចង់ប្រឡង ចង់ទ្រព្យអស់ចង់ស្លាប់កង់គ្នា ។ ភីលៀងស្តាប់
 ដឹងសេចក្តីច្បាស់ លើកដៃសំពះបង្គំលា ទាំងគេទាំងអញទុសដូចគ្នា
 ផ្តាបដល់តាលណាស្លាប់គ្នាទសល់ ។ ភីលៀងថយចុះមកដល់ដី
 ទំរត់ឃ្មាតខ្ញុំបានទៅដល់ ចូលត្រាបប្រណម្យបង្គំតាល់ ទៀបទល់
 ព្រះបាទព្រះចមរោច ។ ព្រះអង្គទតយល់មុខាសី មកដល់ហើយខែ
 ត្រាស់សួរទៅ អញ្ច្រះប្រនាងឯងហៅនាងទៅ ម្តេចឡើយឥឡូវ
 មិនឃើញមក ។ ទាសីបង្គំទូលទៅថា នាងទៅដីតាភ័ក្ត្រសោក
 ថាខ្លាចព្រះអង្គពុំហិនមក ខ្ញុំគ្រឿងទ្រព្យត្រាត់ហើយត្រាញទៅ ។ ព្រះ
 អង្គសួរចុះពីលើគ្រឹះ ទ្រង់នាំបាទានគ្រឹះប្រាសឡៅ ថាទេមហេរ
 កូនកំឡៅ ធ្វើទ្រព្យអញក្តៅខ្ចាស់អស់រាស្ត្រ ។ បង ។ អញមិនទុក
 ធ្វើអ្វី កើតមកជាស្រីអាស្រូវភាស ដូចស្រីសៅវែងដើរលេងភាស
 ផ្តេសផ្តាសប្រឡងលេងនឹងប្រស ។ មិនមែនដឹងអញត្រកូលក្រ

កូនមួយត្រូវកាត់ចោលទៅចុះ វាមើលគាថេអញមិនខ្លាចខុស ហើយ
 ដើរក្របសកាមចិត្តវា ។ រើយអស់ពេជ្ជយាងទៅឲ្យឆាប់ ចូលដល់
 ព្រះចាប់ពៅធីតា ចងឲ្យចំណង់ប្រាសាទ កុំឲ្យមេត្តាគិតប្រណី ។
 ចាប់ចងវាទៅឲ្យឆាប់ វាយវាស្នូសាកយកសំដី ម្តេចវាព្រហ្មើនខ្លួន
 ជាស្រី ចិត្តធំដើម្បីមិនខ្លាចស្លាប់ ។ ពេជ្ជយាងចូលទៅបង្គំលា
 ចាប់ជាវិម្មាមាត់ប្រញាប់ ទៅដល់ពេជ្ជយាងព្រះត្រាចាប់ ព្រានខាង
 ដួលផ្តាប់មុខលីត្តា ។ ពេជ្ជយាងចាប់ចងមិនប្រណី កាលនោះ
 ខាងស្រីពៅធីតា ស្រែកយំអង្វរពេជ្ជយាងថា បងអើយមេត្តាស្លាប់ខ្ញុំ
 ហើយ ។ ពេជ្ជយាងថាម្ចាស់ផ្តង់ស្មារតី ផ្សិតព្រះក្រីក្រត្រឺតាណ
 ត្រើយ ឲ្យដឹកនាំទៅឲ្យរហើយ វាយយកចម្លើយចម្លោះដោយភក ។
 ខាងខាងស្លាប់ហើយរឹងភក់ភ័យ ម្ល៉េះហើយសមក្ស័យបងដំរីក ស្តាយ
 ខ្លួននៅក្នុងវែងក្រគិត មិនខាន់អស់ចិត្តស្លាប់មរណា ។

បទទិវតពិលាប

សោកភ្លាមខាងស្លុកស្មារតីហើយ ដួលដេកកៀកកើយលើពាសុណា
 ពេជ្ជយាងចាប់សែនទៅម្នីម្នា ដល់ដាក់នៅនាមុខព្រះលាន ។ ថ្ងៃដ៏
 ពិរោះខាងបទុមា ដឹងថាធីតាសុទ្ធមែនមាន ឃើញកូនស្លាប់បាក់
 វិញ្ញាណ ខាងខាងកល្យាណៈឡើងសុំទោស ។ ថាទុ!
 សម្តេចព្រះស្តេច សូមទ្រង់ប្រណីមេត្តាប្រោស ខ្លួនកូននៅក្នុង

បានជាខុស សន្តោសដ្បិតកូននៅក្នុងណាស់ ។ បង្វាមីនកុំចេះ
 ស្រដី គិតដាច់សរសើរទាំងក្មេងចាស់ ម្ចីងហើយហ៊ានយកខ្លួនមកប៉ះ
 ឬមួយចង់ផ្លាស់កូនវាវិញ ។ មានភ័យហើយថ្វាយបង្គំលា រត់ចេញម្លី
 ម្នាលមកវិញ ខ្ញុំញាតិកូនពៅសំឡាញ់ ម្តាយខ្លាចរត់ចេញមក
 ហើយណា ។ ហើយមានរត់ចូលទីបង្គំ ចូលកូនសម្លីសោយសោកា
 កូនអើយធ្លាប់ឃើញមុខមាតា ឥឡូវនរណាជួយកូនបាន ។

បទពិលាប

ម្ល៉េះហើយសមកូនស្លាប់ម្នាក់ឯង ត្រាស់ទឹកខ្លាំងប្រាសាខាខ កូន
 ធ្លាប់ដេកតូកដេកគ្រឿងនា ឥឡូវប្រះប្រាណដេកដោយដី ។ មាន
 រាប់ទំនួញខ្លួនសត្វគ្រប់ ទោរខន់ជ្រុលជ្រប់ដួលទៅឃ្និ សោយ
 សោកសន្ធាប់បាក់ស្មារតី វារត្តិក្រិតដួលដេកនៅ ។ កាលអើយអើយ
 កាលនោះ ព្រះបាទមហាក្សត្រចមទេ ទតយល់បុត្រិសន្ធាប់នៅ
 ក្រោកគ្រែរត់ទៅចូលបង្គំ ។ ព្រះអង្គប្រះប្រាណសោយសោកា
 ភ្នែកក្នុងទ្រវែងចុកក្រិ មិនចង់ឃើញមុខកើតទុក្ខធំ តែឃើញកូនយំ
 មានមេត្តា ។ ថាទៅកូនស្រីមាសឥតក ស្មានបានលើកមុខព្រះបិតា ឥឡូវ
 កូនលង់ខុសគ្រិក្យា បិតានឹងទុកក៏មិនបាន ។ រើយអស់ពេជ្យយាដ៏សែន
 ចេញតាម ច្រជ្រុលឲ្យខ្លាបយាមគ្រប់ប្រាណ ទំព័រភ្លើងនាំចេញថ្កាន
 ដល់ព្រៃស្នូសានសម្លាប់ទៅ រើយឥតស្នាបមើលដំណើរ ក៏ផ្អិតផ្អាញស

ហើយនៅ? គេជឿយាងស្តាប់ហើយស្តាប់សូន្យៗ ស្តាប់មើលនៅក្តៅ
 ដង្ហើមមានក្រាបខ្យល់គ្រាន់តែដួលសន្ធឹង ជាគុះភ្នំភ្នំភ្នំភ្នំភ្នំភ្នំភ្នំភ្នំ
 ហើយនាំគ្នាសែនដើរទៅចុង ដាក់នាងកល្យាណៈដកនៅដី ។ ព្រះ
 អង្គឃើញគេសែនចេញទៅ ទ្រង់នែក្តៅមិនចេញស្តី ឲ្យកើតមេត្តាត្រា
 ប្រណី កូនស្រីកុំរំខំនឹងបិតា ។ អំឡុងធ្វើម្ហូបម្ហូបកូនភ្នំ ឥតកន្លង
 លែងដោះទោស នឹកទៅខ្មាស់អស់ពន្លឺប្រដា វាហ្នឹងនិម្មិតអ្វី ។
 កាលអើយអើយកាលនោះ នាងនាថបទុមាកល្យាណៈ លុះយប់ត្រង់កំដីន
 ស្នាភី វាភ្នែកក្រិនភ្នែកមក ។ ពួកគេសែននាំទៅក្រៅ នាង
 វិភាយទៅទាំងយប់ស្ងួន ដល់ហើយនាងទ្រង់ស្រាបកូន យកដៃអង្រែន
 ឲ្យប្រែប្រាណ ។ កូនអើយគ្រោះឃ្លាំងមួយមកហើយ កុំដេកថ្ងៃឡើយ
 កូនកល្យាណ គ្រោកមើលមុខមួយឲ្យរក្សមកក្នុង ទំកំចាកវាង
 ឃើញមួយសិន ។ ហៅហើយនាងហូរទឹកភ្នែកស្រោក ប្រះខ្លួនដួល
 បោកលើដៃនដី ខ្លួនចាំទុក្ខពៅភីសី មានថ្ងៃកុំគួរស្តាប់ចោលមួយ ។

បទទី៧

កាលអើយអើយកាលនោះ ថ្ងៃនឹកនាងពៅស្រសំពិត បានដឹងស្នាភី
 ឡើងកាលណា ឡើងកេរដ្ឋាតុំយង់យល់ ។ ខ្លួនសោកទៅជាប់ក្នុង
 ចំណង ដីជាប់ខ្លួនកណ្តាលពល មើលឃើញមាតិកាទុក្ខល្អ ខ្លួន

សូមគាល់បង្គំលា ។ មើលទៅពោសកូដល់ដំរិត តែភ្នំឡើងពីតំបន់
មរណា រុំកូនកុំភាន់ឃើញបិតា ថាហើយសោកាសនូវបំលង់ ។

១៧

កាលអើយអើយកាលនោះ នាងខាច់បុមស្រីនាមយង់ ឃើញកូន
សន្ទប់បាក់សូន្យសុដ៍ ឧបអង្គសន្ទប់គរលើគ្នា ។ គ្រោះនាមពេជ្យយាដ
ពាំង ៤ នាក់ ឃើញនាងវលក្សណ៍បុមា សន្ទប់ដេកគរនៅលើគ្នា ភិត
ភ័យធ្វេត្រាភិតគ្នាវៃ ។ ពេជ្យយាដខ្លះថាឃើងភិតទៅ ទូលក្សត្របម
ទៅតាមសេចក្តី ខ្លះថាកុំកាលទូលឡើយវៃ ត្រែងត្រែច្រើនខ្លាច ថែម
ទៀត ។ ពេជ្យយាដទំនប់ហិនឡើងក្រែបទូល ដ្បិតការណ៍មិនស្រួល
ក្រែចង្អៀត ពេជ្យយាដចូលទៅអង្គុយចៀត ស្ទាបមើលនាងខាច់ត្រែង
មរណា ។ លុះដល់អត្រាត្រសឡើមនាក់ ត្រូវអង្គត្រង់បុរាណធម៌
ឆើបរួចតែនាងបុមា នាងពៅធីតាសន្ទប់ទៅ ។ នាងជាសំអង្រែចំហៅកូន
ថា គ្រោះឡើងគាប់ព័ក្តាយនឹងទៅ ម្តាយសូមលោះហើយណាកូនទៅ
ខ្លាចត្រែងត្រែចៅធ្វើពោសា ។ ដាស់ហើយនាងគ្រោះដើរចេញទៅ
ខ្លាចចិត្តតាមផ្លូវសោយសោកា ដល់ហើយនាងចូលផ្ទះម្តាយ លុះត្រែ
សន្ទិយាក្នុងឡើងដាក់ ។ នឹងថ្ងៃដំរិតនាងពៅធីតា បំព្រាងហើយណាបុរា
ភ្នំភ្នាក់ ភិតភ័យស្មុស្មប់សន្ទប់ដាក់ វលក្សណ៍អង្រែពេជ្យយាដថា ។
អង្រែអើយសូមលោះលោះលែងទោស តាមតែអ្នកប្រាសខ្ញុំខ្លះណា កុំតាប

ខ្ញុំតាមបំណង មេត្តាដែលខ្ញុំយកតែបុណ្យ ។ ពេជ្យយាងទាំងបួន
 ភ្លើយទៅថា ដ្បិតព្រះធម្មារប្រិយម្តង តែខ្ញុំដែលទោសក្រែងខុសស្តីន
 មិនបង្កើតដង្ហែងខ្ញុំនៃលែង ។ នាងស្តាប់ពេជ្យយាងហើយភិតភ័យ ប្រឹង
 ផ្តួងស្មារតីខ្ញុំថ្ងៃ ខ្លួនអើយម្តេចឡើយស្លាប់ពីក្មេង មិនទាន់បានលេង
 ឲ្យអស់ចិត្ត ។ ឧបសគ្គលៀងទាំងអស់គ្នា ខ្ញុំសូមស្មាលាដាច់ដីវិត
 ពីដើមឆាប់លេងប្រែវ្យាងស្និទ្ធ ឥឡូវកុំគិតប្តូរធ្វើអ្វី ។ នាងមិនព្រះកែវ
 កុមារ ដូចជាភស្តុត្រូវស្វាមី ម៉្លោះសមតាមមកដល់ប្តី មិនដឹងប្តូរស្រី
 ស្លាប់ម្នាក់ឯង ។ ភ្នំច្បាស់ពេជ្យយាងដឹកទៅទៅ បណ្តើរនាងពៅវ្យាង
 ជ្រែង ខ្លះប្រាណៈក្រោយខ្លះដឹកទាញ ស្រែកយំក្នុង ។ ក្រាញមិនទៅ ។

បទនុតពិលាប

ពេជ្យយាងក៏យកតែបុណ្យច្រាល នាំដល់កណ្តាលផ្សារទៅដី អស់
 ទាំងអ្នកដ្បិតម្តងខ្លះខ្លះ ថា ឧ ! នាងពៅមានហេតុអ្វី ។ ខ្លះថា
 ប្រហែលជាទាន់កំរង ឈរមើលកាន់កាំងក្មេចស្មារតី អាណិតនាងពៅ
 មុខប្រិមប្រិយ មិនគួរត្រៃក្តីដល់ដីវិត ។ មើលទៅរូបឆោមស្រស់
 ត្រយង់ ទើបតែដង្ហែងក្រមុំពិត ទាំងអស់គ្នាដែលអាណិត អូសចិត្តទឹក
 ភ្នែកតែគ្រប់គ្នា ។ នាងពៅលេងស្មារតី ទាហានដឹកដៃដើរ
 ដោយផ្សារ ខ្លះរុញខ្លះប្រាណៈដួលផ្តាប់ផ្តាវ ដល់ទីប៉ុន្មានដែលធ្វើគត់ ។
 ដល់ហើយប្រាប់នាងឲ្យអន្តរ បង្គាប់លើកដៃច្រណប់ប្រុក ពេជ្យយាង

រៀបចំយ៉ាងមតិចត់ ដែលគ្មានអ្វីគ្រប់គ្រង ច្រើនត្រា ។ ចូរនាងវិ
 ផ្លូវព្រះស្មារតី នឹកគុណព្រះស្រីពសុភា ធ្មេចក្នុងសង្គ្រមវិការនា នឹក
 គុណមាតាព្រះបិតា ។ នាងឃើញមុខងារស្រៀវស្រាបចំ ហើយ
 នឹកវង្វេចព្រះនេត្រា លើកហត្ថប្រណម្យលើសិរសា ការនាងគុណ
 ព្រះជំនុំស្រី ។ ភ័យពេកសង្រួមចិត្តមិនបាន នាងនាងកល្យាណស្លុក
 ស្មារតី នឹកឃើញមាតាហើយក្សត្រិ ថាទេ ម្ចាស់វិថុមានសក្ខុនឃើយ ។
 ម្តេចនៅព្រងើយមិនឈឺចិត្ត គ្មាននឹកអាណិតកូនសោះឡើយ គេកាប់
 ចក្ខុនវង្សវាហើយ មាតាមកជួយកូនធាបកំ ។

សង្ខេបតែប៉ុណ្ណោះ

នៅមានតវ្យ ៣ ទៀត

វ្យ ៣ ដើមពេជ្យឃានសម្រាប់តាងពៅ តាងសំឡើងវិញ ។ ពេក
 កណ្តាលតាងពៅនួចនឹងព្រះព្រះ ព្រះគោរៀបការឲ្យ.....
 ពួងបិណ្ឌាភិក្ខុម្រិតឲ្យរកមាន់ដំលី បើរកមិនបានស្តេចយកទោស

